

ПУМБ	38,9	126,19
АЛЬФА-БАНК	25,1	56,23
ВТБ БАНК	125,1	225,68
БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	39,0	126,84
УКРСИББАНК	6,1	9,63
УКРГАЗБАНК	23,1	49,52
<i>Банки з репутаційним ризиком</i>		
ПРИВАТБАНК	-100,3	59,00
ОЩАДБАНК	-123,4	63,92
УКРЕКСІМБАНК	-120,2	63,31
УКРСОЦБАНК	-28,1	28,70
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	-94,6	57,58

Джерело: власні розрахунки

Отже, можна заключити, що рівень нарощення репутаційного капіталу найбільших вітчизняних банків є надзвичайно низьким, у деяких навіть критичним. Це потребує від топ-менеджменту вітчизняних банків додаткових заходів по нарощенню рівня репутаційного капіталу, що слугуватиме запорукою їх подальшої конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Репутація як капітал [Електронний ресурс]: Пропозиція.– 2009. – №8. –Режим доступу:<http://www.propozitsiya.com>

ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМНО ВАЖЛИВИХ БАНКІВ

Лавренюк Владислав Володимирович

lavrenkneu@ukr.net

Науковий керівник: к.е.н., доц. Краснова І.В.

ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"

У регулюванні глобальних фінансових дисбалансів значну роль відіграють інститути наднаціонального регулювання банківської діяльності. Серед ініціатив BIS та Ради з фінансової стабільності щодо зменшення руйнівного впливу фінансових шоків на глобальну банківську систему є розробка ряду методичних документів та рекомендацій щодо регулювання системно важливих банків (СВБ), ключові з них: 1) Супроводжуюча (пояснювальна) записка «Глобальні системно важливі банки: методологія оцінки і вимоги по додатковому покриттю збитків» [1]; 2) Методичні рекомендації по ідентифікації глобальних СВБ (Г-СВБ) «Глобальні системно важливі банки: оновлена методологія оцінки і вимоги по додатковому покриттю збитків» [2]; 3) Методичні рекомендації по ідентифікації національних СВБ «Основи для роботи з національними системно важливими банками» [3].

Рекомендації Базельського комітету містять базові принципи регулювання діяльності СВБ:

- 1) впровадження заходів по зниженню рівня морального ризику через забезпечення ефективного регулювання та політики державної підтримки;
- 2) встановлення підвищених вимоги до капіталу для додаткового покриття збитків (higher loss absorbency requirement (HLA));
- 3) забезпечення інтенсивного та ефективного банківського регулювання та нагляду;
- 4) розробка та застосування превентивних заходів регулювання та нагляду за СВБ;
- 5) забезпечення достатнього рівня стабільності банківської системи для протидії шокам.

Проаналізувавши процедуру регулювання діяльності системно важливих банків, описану в документах Базельського комітету, виділимо 4 основні елементи (Рис. 1):

Рис. 1. Елементи побудови регулювання діяльності СВБ

Джерело: розроблено автором

Представлені на рисунку 1 елементи є частинами одного логічного процесу і не можуть бути відділеними один від одного, чи хаотично використовуватися.

Перший елемент передбачає організацію та створення відповідних умов побудови ефективного регулювання діяльності СВБ, і включає в себе:

1. Визначення органів регулювання, що будуть компетентними у вирішенні питань пов'язаних із діяльністю СВБ на глобальному та національному рівнях;
2. Розподіл повноважень щодо забезпечення регулювання діяльності СВБ (між різними регуляторами або у межах одного регулятора, але між різними департаментами/підрозділами);

Другий елемент включає в себе проведення процедури ідентифікації СВБ з метою подальшого регулювання їх діяльності, і передбачає:

1. Розробку методики ідентифікації СВБ з урахуванням їх впливу на стабільність банківської системи та специфіки самої банківської системи.
2. Формування повної вибірки банків для проведення процедури ідентифікації з урахуванням особливостей банківської системи (наприклад рівня концентрації);
3. Встановлення порядку розкриття фінансової інформації СВБ необхідної для аналізу їх діяльності та надання їм статусу системно важливих;
4. Ідентифікацію СВБ, формування та офіційне оприлюднення списку ідентифікованих СВБ;
5. Інформування банків про надання їм статусу системно важливого
6. Оприлюднення розробленої методики та результатів ідентифікації СВБ в цілому, та по кожному ідентифікованому СВБ окремо.

Третій елемент характеризується встановленням підвищених вимог до капіталу СВБ для додаткового покриття збитків, що вимагає:

1. Визначення необхідного, економічно обґрунтованого, рівня підвищених вимог до капіталу для додаткового покриття збитків;
2. Доведення до відома банків ідентифікованих як СВБ нових підвищених вимог до капіталу для додаткового покриття збитків.
3. Оприлюднення підвищених вимог до капіталу для додаткового покриття збитків;
4. Встановлення часових інтервалів в межах яких повинні бути виконані підвищені вимоги до капіталу.

Четвертий елемент включає в себе заходи по забезпеченню ефективного моніторингу діяльності СВБ, і базується на:

1. Періодичному аналізу діяльності СВБ та моніторингові притаманних для СВБ ризиків;
2. Контролі за дотриманням СВБ підвищених вимог до достатності капіталу;
3. Встановлення вимог по підвищенню транспарентності звітності СВБ.

Ключовим елементом регулювання СВБ є ідентифікація, яка ґрунтується на спеціально розробленій методиці. Розробка методики ідентифікації є пріоритетним завданням центрального банку (чи іншого регулятора банківської системи). Розроблена методика потребує адаптації до особливостей банківської системи та практичної перевірки її ефективності.

Міжнародна практика показує, що до ідентифікованих СВБ обов'язково мають встановлюються додаткові вимоги до капіталу. Базельський комітет встановлюючи додаткові вимоги за системну важливість застосовує «політику стримування», стимулюючи банки не набувати вищого рівня системної важливості, впроваджуючи вищі вимоги до капіталу. Застосування додаткових вимог до капіталу відбувається у комплексі із іншими вимогами Базеля III, що в сукупності приводить до значних витрат з боку СВБ та підвищення фінансового навантаження на клієнтів СВБ.

На сьогодні для регуляторів різних країн актуальним завданням є забезпечення ефективного регулювання діяльності СВБ. Першочерговими кроками є ідентифікація СВБ та визначення додаткових вимог до капіталу системно важливих банків з метою забезпечення підвищення їх здатності до додаткового покриття збитків. Такі рішення, для початку, будуть утримувати банки від подальшого нарощування рівня їх системної важливості. Процедура регулювання повинна враховувати не тільки загальну специфіку банківського сектору (наприклад концентрацію), а і важливість діяльності кожного банку (його роль для певного сегмента ринку чи економіки).

Список використаних джерел:

1. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement (Cover note) // Basel Committee on Banking Supervision. – 2011 (November) // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs207cn.pdf>.
2. Globally systemically important banks: updated assessment methodology and the additional loss absorbency requirement // Сайт Банку міжнародних розрахунків // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs255.pdf>.
3. A framework for dealing with domestic systemically important banks// Basel Committee on Banking Supervision. – 2012 (October) // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs233.pdf>.

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ ЗА РИНКОМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Миненко Лілія Миколаївна

minenko@bank.gov.ua

Науковий керівник: к.е.н., доц. Савченко Т.Г.

ДВНЗ “Українська академія банківської справи Національного банку України”

У сучасних умовах розвитку світового господарства, фінансові установи стрімко розширюються своєю діяльністю і вплив на різні сегменти фінансового ринку, а також утворюють складні фінансові структури, об'єднуються у фінансові конгломерати, які концентрують в собі банківський, страховий та інвестиційний бізнеси одночасно. З метою зміцнення фінансової стабільності, підвищення ефективності функціонування, сприяння конкуренції, захисту інвесторів і споживачів фінансових послуг запроваджено нагляд за функціонуванням фінансового сектору.

У практичній діяльності органів регулювання і нагляду фінансовим сектором виділяються три моделі: секторальну, на основі завдань і модель єдиного нагляду.

Секторальна модель ґрунтується на чіткому розподілі завдань і функцій наглядових органів за діяльністю окремих секторів – банківського, страхового, та фондового (інвестиційного). До останнього часу у всьому світі домінуючою формою регуляторних систем залишається секторальна трирівнева структура, яка також використовується і в Україні, де окремі державні органи відповідають за нагляд щодо діяльності банків, страхових компаній і ринків фінансових послуг.

Відповідно до другої моделі обов'язки наглядових органів розподілено на основі завдань, а функції нагляду – на пруденційний нагляд за діяльністю фінансових посередників і на регулювання бізнесу у фінансовому секторі.

За умови використання третьої моделі відбувається концентрація всіх наглядових функцій у єдиному наглядовому органі. У деяких країнах ці функції виконує центральний банк, в інших – єдиний наглядовий орган, відокремлений від центрального банку.

Проблеми сталого функціонування і стабільного розвитку світової економіки, в якій